

دولت جمهوری اسلامی افغانستان

وزارت تحصیلات عالی

دانشگاه شفاء

دانشکده فارمی

سوالات نظام اجتماعی اسلام

نظام اجتماعی اسلام

تهیه و ترتیب: محب الله "همدرد"

(نظام اجتماعی اسلام)

1) نظام را تعریف نماید؟

- نظام از کلمه عربی (نظم) گرفته شده و دارای معانی (ترتیب، تنظیم امورات زندگی، تألیف و گذاشتن دو چیز پهلوی همدیگر) است

2) اجتماع را تعریف نماید؟

- اجتماع از کلمه عربی (جمع) گرفته شده و به معانی یکجا شدن و اختلاط آمده است.

3) اجتماع را از نگاه شریعت تعریف نماید؟

- تعریف اجتماع از نظر شریعت: یکجا شدن چند شخص در محدوده معینی از زمین جهت یک هدف مشخص میباشد.

4) نظام اجتماعی را تعریف نماید؟

- عبارت از اصول و قواعدی است که روابط اجتماعی مسلمانان را در جامعه طبق شریعت اسلامی ترتیب و تنظیم نماید.

5) منبع (مصدر) نظام اجتماعی اسلام را نام ببرید؟

- نظام اجتماعی اسلام اول از قرآن دوم از سنت رسول الله "ص" سوم از فقه اسلامی مستنبط می گردد.

6) ویژه گی های نظام اجتماعی اسلام را نام ببرید؟

- ویژه گی های آن قرار ذیل است:

7. ن-ا-ا استوار بر عدالت است
8. ن-ا-ا متکی بر مساوات و برابری است
9. ن-ا-ا استوار بر امر به معروف و نهی از منکر است
10. در ن-ا-ا عده از قواعد الزامی است
11. ن-ا-ا یک نظام فراگیر، جهان شمول، جامع و کامل است

1. منبع نظام اجتماعی اسلام وحی الهی است

2. ن-ا-ا استوار بر عقیده است

3. ن-ا-ا متکی بر اخلاق نیک است

4. ن-ا-ا متکی بر اخوت و برادری است

5. ن-ا-ا استوار بر تعاون و همکاری است

6. ن-ا-ا استوار بر ترحم، تعاطف، همدردی و غم

شریکی است

7) ویژه گی های ن-ا-ا را بطور مختصر شرح دهید؟

- ویژه گی های آن قرار ذیل است:

1. **منبع نظام اجتماعی اسلام وحی الهی است:** پایه های نظام اجتماعی اسلام در اصل از جانب الله متعال گذاشته شده و پیامبر "ص" بطور عملی در زندگی شان آن را انجام دادند.
2. **ن-۱-۱ استوار بر عقیده و ایمان است:** در اصل روابط میان مسلمانان و تشکیل نظام میان مسلمانان بر اساس عقیده و ایمان استوار و محکم میباشد و عقیده و ایمان است که نظام را اهمیت می بخشد
3. **ن-۱-۱ متکی بر اخلاق نیک است:** اخلاق بخش عمده نظام اجتماعی اسلام را تشکیل میدهد و مسلمانان ملکف اند تا آن در نظام اجتماعی شان جهت بهبود آن رعایت نمایند (پیامبر "ص" می فرماید: یقیناً مبعوث شدم تا مکارم اخلاق را تکمیل نمایم) و همچنان می فرماید: (کامل ترین انسان کسی است که دارای اخلاق نیک باشد)
4. **ن-۱-۱ متکی بر اخوت و برادری است:** مسلمانان در جامعه اسلامی باهم برادر هستند اگر چه از نگاه رنگ، قوم " نژاد و زبان ... فرق داشته باشند زیرا اخوت و برادری آنان بر اساس عقیده و ایمان است نه به اساس چنین فرق های، چنانچه الله می فرماید: (ای مردم بتحقیق ما آفریدیم شما را از جنس مذکر و مؤنث و گردانیدیم شما شعبه شعبه، قبیله قبیله؛ تا اینکه بایکدیگر شناسایی متقابل حاصل نماید ارجمندترین شما به نزد الله متعال پرهیزگار ترین شما است-الحجرات/13-10)
5. **ن-۱-۱ استوار بر تعاون و همکاری است:** یکی از اساس و تهداب نظام اجتماعی اسلام را تعاون و همکاری تشکیل میدهد و بدون آن از هم پاشیده و از بین میرود (المائدة/2)
6. **ن-۱-۱ استوار بر ترحم، تعاطف، همدردی و غم شریکی است:** پیروان اسلام و نظام آن در خوشحالی و غمگینی یکدیگر شان شریک اند و به مانند کتله واحد حرکت می نمایند. (چنانچه پیامبر "ص" می فرماید: مسلمان ها در دوستی و ترحم و همدردی مانند یک جسم واحد اند که هرگاه یک عضو بدنش درد کند همه اعضای بدن آن درد می کند)
7. **ن-۱-۱ استوار بر عدالت است:** حکم و فیصله بالای همه افراد جامعه اسلامی بر اساس عدل و مساوات استوار است و از هیچ نگاهی فرق میان آنها وجود ندارد (النساء/58)
8. **ن-۱-۱ متکی بر مساوات و برابری است:** در تطبیق حکم الهی هیچ فرقی میان فقیر، غنی، قوی، ضعیف، مرد وزن نیست و حقوق همه یکسان است، بلکه برتری و فضیلت نزد الله متعال در تقوی و عمل است (الحجرات/13)

9. ن-1-1 استوار بر امر به معروف ونهی از منکر است: هر فرد مسلمان را الله متعال به امر به معروف ونهی از منکر فرا می خواند (آل عمران/104) ونقش آن در جامعه اسلامی این است که فلاح ورستگاری را میان آنها در پی داشته ومردم را از تخلف وعقب ماندگی ومخلوط شدن در فساد جلوگیری می نماید (چنانچه پیامبر "ص" می فرماید: کسی که از شما کار زشتی را می بیند او را ... مسلم شریف)

10. در ن-1-1 عده از قواعد الزامی است: عده از قواعد که انجام آن ونهی آن بالای افراد مسلمان الزامی عبارت اند از: (اوامر: نماز، روزه، زکات، حج ... نواهی: دروغ، غیبت، خیانت، غدر، دزدی؛ خوردن ونوشیدن محرمت وخرید وفروش آن) چنانچه الله متعال می فرماید: (وجایز نیست برای مرد مؤمن ونه برای زن مؤمنه چون مقرر کند خدا "ج" ورسول او کاری را که باشد ایشانرا اختیار در کار ایشان وهرکه نافرمانی کند خدا ورسول او را پس هر آئینه گمراه شد بگمراهی ظاهر- الاحزاب/36)

11. ن-1-1 یک نظام فراگیر، جهان شمول، جامع وکامل است: قسمیکه دین اسلام یک دین جامع وکامل است، نظام اجتماعی اسلام نیز همانند آن بوده وتمام اقشار حیات اجتماعی افراد را در نظر می گیرد(از طفولیت آغاز وتادام مرگ شامل است=از نزول الی یوم القیامه)

8) اهداف نظام اجتماعی اسلام را نام ببرید؟

• اهداف آن قرار ذیل است:

1. اصلاح فرد	7. تأمین امنیت وآرامش
2. اصلاح خانواده (حقوق)	8. نابود کردن خواهشات نفسانی وهوا وهوس
3. اصلاح جامعه (اخوت)	9. ایجاد یک جامعه اسلامی (بر منبای: عقیده، اخلاق، اخوت، عدالت، مساوات، امنیت، احساس مسئولیت وآرامش)
4. تحقق عدالت ومساوات	
5. غرس اخلاق نیک	
6. نابود کردن فساد، منکرات، بد اخلاقی	
و بی حیایی، تعصبات، حسد وکینه، ظلم	
وستم	

9) ساختار جامعه اسلامی بر کدام مبناء استوار است؟

- ساختار جامعه به مبناء استوار میباشد: 1- ساختار فرد 2- ساختار خانواده

(10) ساختار فرد در نظام اجتماعی اسلام را شرح دهید؟

- اساس و تهداب یک جامعه اسلامی را فرد تشکیل می‌دهد و دین اسلام همیشه ابتداء در پی اصلاح فرد کوشیده است تا از اصلاح آن اصلاح جامعه و بالاخره نظام تشکیل شود چنانچه پیامبر "ص" قبل از بوجود آوردن اجتماع در اصلاح فرد کوشیدن تا بالاخره از جمعی افراد صالح یک نظام را پایه گذاری نمودند. (خلاصه ساختار فرد در نظام اجتماعی اسلام طوری است فرد از نگاه عقیده، ایمان، اخلاق و آداب تربیه داده شود تا در آینده از جمعی این افراد یک جامعه اسلامی و یک نظام اسلامی تشکیل گردد.

(11) پایه های اساس یک جامعه مطمئن را نام ببرید؟

- پایه های آن قرار ذیل است:

1. صدق	4. اخلاص	7. صبر و تواضع
2. امانت	5. حیاء	
3. وفاء	6. سخاوت	

(12) ساختار خانواده را در نظام اجتماعی اسلام شرح دهید؟

- دین اسلام پس از اصلاح فرد در پی اصلاح خانواده می‌کوشد تا یک خانواده که اساس و تهداب آن قوعد دستورات دین اسلام در نظر گرفته شده باشد تشکیل گردد.

(13) اهداف که در ساختار خانواده مهم است نام ببرید؟

- اهداف آن قرار ذیل است:

1. ارئه رهنمود های لازم برای ساختار خانواده
2. بلند بردن سطح آگاهی افراد خانواده بویژه پدر و مادر... فرزندان
3. خانواده یکی از مهمترین پایه نظام اجتماعی اسلام است باید در ساختار آن قبل از تشکیل خانواده کوشیده شود.
4. اصل وقواعد که در نظام خانواده نظام اجتماعی اسلام مد نظر گرفته است هیچ نظام دنیا مدنظر نمی‌گیرد (بناءً نظام خانوادگی در اسلام؛ یک نظام معنوی و با ارزش می‌باشد زیرا ریشه آن از منبع اسلامی سرچشمه گرفته است).

(14) خانواده را تعریف نماید؟

- خانواده: واحد اجتماعی ایکه شامل پدر و مادر و فرزندان آنها باشد.

• **خانواده (فامیل):** (فامیل انسان متشکل از اقاربیست که توسط یک اصل مشترک باهم جمع شده باشند. ماده/56 – قانون مدنی)

• **تعریف خانواده در زبان عربی:** کلمه اسره در برابر خانواده بکار برده شده و از (اسره) مشتق شده که دو معنی را افاده می کند: **1- محکم بستن:** از این خاطر بکار برده که کلمه (اسره) به مفاصل اطلاق می شود زیرا روابط خانواده مانند مفاصل محکم است. **2- قوی و نیرو:** زیرا روابط خانوادگی بر حد و اندازه مستحکم بوده که جدائی از آن مشکل است که تهداب آن روابط خونی، جسمی و سببی میباشد.

(15) خانواده را در اصطلاح شریعت تعریف نماید؟

• گروهی کوچک با نقش و موقعیت های اجتماعی ویژه است که رشته خون، ازدواج با فرزند بودن اعضای آن را تشکیل داده باشد (شوهر، همسر، پسر و دختر)

(16) خانواده را در جوامع غربی تعریف نماید؟

• خانواده دارای تعاریف ذیل است:

1. واحد کوچک اجتماعی که بنای آن بر روابط همسری در بین زن و مرد استوار بوده و پیامد آن فرزندان باشد.

2. مردان و زنان که بدون ازدواج صاحب فرزندان نامشروع شده اند

3. همجنس بازان

(17) نظام خانواده را تعریف نماید؟

• احکام و قوانین که آغاز و انتهای خانواده و امور مربوط به آن را ترتیب و تنظیم نماید نظام خانواده گفته می شود.

(18) انواع خانواده را نام ببرید؟

• خانواده به سه نوع است:

1. خانواده کوچک

2. خانواد متوسط

3. خانواده بزرگ

(19) خانواده ی کوچک را تعریف نماید؟

• عبارت از زن، شوهر و فرزندان آنها میباشد.

(20) خانواده ی متوسط را تعریف نماید؟

• عبارت از اصول و فروع و خویشاوندان از جمله (پدر، مادر، پدر کلان، مادر کلان، برادر، خواهر، کاکا، عمه، ماما، خاله...) میباشد.

(21) خانواده بزرگ را تعریف نماید؟

• عبارت از همسایگان، دوستان و دیگران (همه جامعه بشری و انسانی) را در بر می گیرد. و یا خانواده از نهادهای اجتماعی است که تهداب آن با ازدواج میان دو نفر گذاشته می شود.

(22) اهمیت خانواده را شرح دهید؟

• خانواده اولین مرکز تربیت اطفال بوده که با ازدواج زن و شوهر تشکیل گردیده و بعد از تولد و تناسل مرحله تربیت اطفال آغاز می شود که بالاثر تربیت سالم اجتماع سالم بوجود می آید. و همچنان خانواده مدرسه انسانی، ضرورتی و اساسی جهت پرورش نفس سالم و ادامه زندگی آرام و تقویت جامعه سالم میباشد.

(23) ویژه گی های نهاد خانواده مسلمان را نام ببرید؟

• ویژه گی های آن قرار ذیل است:

9. پرداختن به مهمات و ترک امور غیر مقصود

10. فداکاری و شکیبایی

11. مسئولیت شناس و حقگرا

12. پابند اخلاق اسلامی

13. نه ظالم و نه متظلم

14. متعهد و امانت دار

15. متعهد به تربیه فرزندان

1. پابندی به احکام شریعت و اخلاق اسلامی

2. تلاشگر و عمگر

3. اعتدال در عرصه آرمان گرایی و واقع بینی

4. اعتدال در روابط و مصارف

5. اعتدال در زمینه فراگیری و جزئی نگری

6. مراعات اعتدال در ثوابت و متغیرات

7. تهداب گزاری محیط مصئون و مطمئن

8. حفظ خطوط مرکز و مرزهای ناموس داری

(24) ویژه گی های نهاد خانواده مسلمان را مختصراً توضیح دهید؟

• ویژه گی های آن قرار ذیل است:

1. **پابندی به احکام شریعت و اخلاق اسلامی:** خانواده مسلمان باید پابند به مقررات شریعت الهی و اخلاق و آداب اسلامی باشد.
2. **تلاشگر و عملگر:** خانواده مسلمان بخاطر خیر و منافع دنیا و آخرت، و سربلندی دنیا و کامیابی آخرت باید سعی و تلاش نماید.
3. **اعتدال در عرصه آرمان گرایی و واقع بینی:** خانواده از همان روز خواستگاری به بعد به تفاهم های ابتدائی خود و یا همان سنگی ابتدائی که می گذارند باشد در تلاش باشند تا زندگی خود و آینده های روشن در پیش داشته و از ترقی و پیشرفت در زندگی انفرادی و اجتماعی برخوردار باشند و مسئولیت های فطری و اجتماعی خود را عملی نمایند (مرد در امور خارج از منزل و زن در امور داخل منزل)
4. **اعتدال در روابط و مصارف:** در خانواده مسلمان تهداب روابط میان زن و مرد را اطمینان تشکیل میدهد و اعتباراتی میان زن و شوهر پیدا می شود فقط از راه اعتدال بدست می آید که در نتیجه اعضای خانواده از مصارف های بیجا و بی مورد که سبب فروپاشی آنها می گردد پرهیز نموده و زن و مرد مسئولیت های خود در زندگی شان جامه عمل می پوشانند.
5. **اعتدال در زمینه فراگیری و جزئی نگری:** خانواده باید برای ترتیب و تنظیم امور خود گام به گام قدم گذاشته و برای رسیدن به آرمان و آرزوها مرحله به مرحله زندگی خویش را سپری نمایند.
6. **مراعات اعتدال در ثوابت و متغییرات:** خانواده مسلمان باید به ارزشهای و روش های ضروری اسلام احترام گزارد و حالات فعلی و آینده خود را مورد توجه قرار داده و حالا خود مطابق شریعت اسلامی ترتیب و تنظیم نماید.
7. **تهداب گزاری محیط مصئون و مطمئن:** خانواده (خانه) مسلمان باید همچون خانه ی باشد که دور از نا امنی و داد و فریاد، و یک خانه ی مطمئن و حفاظت شده.

8. **حفظ خطوط مرکز و مرزهای ناموس داری:** خانواده مسلمان از حرمت و حیثیت که برخوردار است باید اعضای آن هم از اختلاط و یکجا شدن مردان و زنان (اجنبی) پرهیز نمایند و فرق میان امر ونهی را دانسته و خود و خانواده خود را مصئون نگهدارند.
9. **پرداختن به مهمات و ترک امور غیر مقصود:** خانواده مسلمان هر آنچیزی را که شریعت اسلامی آنها را امر می کند اجراء و از آنچه نهی می کند ترک نمایند.
10. **فداکاری و شکیبایی:** خانواده مسلمان در حد و توان خود باید سخاوت مند و فداکار باشد و به مساکین و مستمندان کمک و یاری نماید و اگر خود ناتوان باشد خود را شادمان نگهداشته و دست به طرف دیگران دراز نکند.
11. **مسئولیت شناس و حقگرا:** خانواده مسلمان با آرامش مکلفیت های خویش را انجام داده و از ریاکاری پرهیز نماید و حق را بدون کدام ترس بیان نموده و از سرزنش دیگران هراس نداشته باشد.
12. **پابند اخلاق اسلامی:** خانواده مسلمان چه در سخن گفتن چه در بلند کردن صدا و برخورد با با جانب مقابل خود نرمی و لطافت را اختیار کرده و چشم خود از ناموس مردم، از مال مردم و از نامحرمان نگهداری کند، و با داشتن و نا داشتن صبر نموده و برایشان یکسان باشد. و در زندگی خود شرم، حیاء، ایمان، اخلاق و اخلاص را پیاده نماید.
13. **نه ظالم و نه متظلم:** خانواده مسلمان دارای این نوع صفات نبوده و از اذیت و آزار دیگران دست بردار باشد و در راه رضایت الله متعال قدم برداشته و در خیر و رفاء مستمندان بکوشد و لطافت نرمی و فروتنی را در رفتار خویش اختیار نماید و در ساختن نبای همچون؛ مسجد، مدرسه، مکاتیب ... جاهای که عام المنفع باشد می کوشد.
14. **متعهد و امانت دار:** خانواده مسلمان متعهد به تعهدات خود بوده، صداقت و امانت داری پیشه کرده و به وعده و پیمان خود وفادار می باشد و در کارهایشان منفعت خود و دیگران را نیز مدنظر گرفته و و دارد صحنه می شوند.

15. **متعهد به تربیه فرزندان:** یکی از اساسی ترین زیر بنایی خانواده سالم تربیت و پرورش

درست فرزندان میباشد و باید خانواده مسلمان در پی تربیت کردن آن بطور درست بکوشد.

(25) تربیت را تعریف نماید؟

- تربیت به معنی پروردن و رشد بخشیدن بر فرزند میباشد که شامل تربیت مادی، جسمی، روحی، نفسی، عقلی، فکری، رفتاری و اجتماعی میباشد.

(26) تعلیم را تعریف نماید؟

- تعلیم به معنی آموختن، و جزئی از تربیت بشمار میرود که تضمین کننده ی در اختیار گذاشتن معلومات مورد نیاز کودکان جهت اصلاح زندگی شان میباشد. و شامل جنبه عقلی و اندیشه فکری میباشد. چنانچه پیامبر "ص" می فرماید: (بهترین هدیه والدین به فرزندان خود تربیت خوب آن ها است - ترمذی و احمد) (التحریم/6)

(27) اصول تربیت اسلام را نام ببرید؟

- اصول تربیت اسلام عبارت اند از:

1. تربیت ایمانی	8. تربیت عاطفی و انسانی
2. تربیت بدنی	9. ایجاد روحیه فداکاری
3. تربیت عبادی	10. تربیت فکری
4. تربیت اخلاقی	11. تربیت صحی (بهداشتی)
5. تربیت معنوی	12. تربیت زیبایی و آراستگی
6. تربیت اجتماعی	13. تربیت جنسی
7. آموزش فن و حرفه و زبان عربی	

(28) تربیت ایمانی را توضیح دهید؟

- معلم و مربی مکلف اند که در قدم نخست نهال ارکان ایمان را در دل کودکان خود غرس نمایند تا کودکان بتواند بوسیله آن هدف پیدایش خود و سئولیت های خود و مقاصد اصلی زندگی خود را درک کنند. مربی باید کودکان خود را با توحید و یکتا پرستی و وحدانیت الله و نزول قرآن کریم و هدف نزول آن و آمدن پیامبر با اهداف آن و آشنایی با یاران پیامبر "ص" و تعقیب

و عملی کردن حکم قرآن و سنت رسول الله "ص" آنها را باخبر ساخته تا کودکان بتوانند بوسیله آن قوه ایمان خود را قوی ساخته و راه خوبتری را در پیش بگیرند که سبب سر بلندی دنیا و و کامیابی آخرت شان گردد. (بخاری: حدیث عثمان ابن عفان - الزمر/9)

تربیت بدنی را شرح دهید؟

- تربیت بدنی نیز همانند تربیت ایمانی برای یک شخص مسلمان جهت ارتقاء ضروری میباشد و جسماً قوی بودن سبب انجام دادن مسئولیت های شخص می گردد و ضعف و سستی سبب عقب ماندگی شخص می گردد (التین/4 - پیامبر "ص" می فرماید: مؤمن قوی بهتر است نزد الله از مؤمن ضعیف و ناتوان و در کمیت ها درجاتی خیر و منفعت وجود دارد)

تربیت عبادی را بیان دارید؟

- تربیت عبادی در قدم سوم عمده ترین تربیت برای کودکان میباشد اگر طبق فرموده پیامبر "ص" که می فرماید (سه نفر دارای مسئولیت نیستند: 1- خوابیده تا وقت بیدار شدن 2- کودک تا سن بلوغ 3- دیوانه تا وقت جور شدن) اما آماده کردن کودک برای رسیدن به سن بلوغ در تربیت عبادی ضروری است تا زمانی که به سن بلوغ میرسد بتواند بخوبی عبادت و مفهوم آن را درک کرده و در آینده مشکل ساز برای خود و دیگران نباشد. (چنانچه پیامبر "ص" می فرماید: کودکان از سن هفت سالگی به نماز عادت دهید و از در سن ده سالگی رسیدن و نماز نخوانند با آنها برخورد جدی نماید. احمد -

طه/133)

تربیت اخلاقی چیست بیان دارید؟

- اخلاق و آداب

10-11-12-13 باقی

از دواج را تعریف نماید؟

- ازدواج در لغت جفت کردن، زن کردن، شوهر کردن را گویند.^۱
- ازدواج از نگاه قانون مدنی (ازدواج عقدیست که معاشرت زن و مرد را به مقصد تشکیل فامیل مشروع گردیده حقوق و واجبات طرفین را بوجود می آورد.

هدف ازدواج را نام ببرید؟

- قرار ذیل است:

1. به صحنه زندگی آمدن نسل پاک و خدمتگذار
2. جلوگیری از آمیخته شدن نسل و فرزندان
3. احترام به زنان و پیشگیری از عمل نامشروع با آنان
4. جلوگیری از رویاروی و بی بند باری

حکم ازدواج چیست بیان نماید؟

نظر به قول فقهای کرام ازدواج دارای پنج حکم است: (واجب، سنت و مستحب، حرام، مکروه و مباح) ازدواج چه زمانی واجب است بیان دارید؟

زمانی که شخص یقین نماید اگر ازدواج ننماید مرتکب زنا می شود در صورتیکه هزینه ازدواج و نفقه همسر خویش را داشته باشد ازدواج بالای آن واجب است.

ازدواج چه زمانی سنت است؟

زمانی که شخص از ارتکاب زنا باکی نداشته و از نظر اقتصاد هیچ نوع مشکل نداشته باشد ازدواج بالای آن سنت است (الرعد/36)

ازدواج چه زمانی حرام است؟

هرگاه کسی مطمئن باشد در صورت ازدواج حقوق و واجبات همسر را تأمین کرده نمی تواند ازدواج حرام است.

ازدواج چه زمانی مکروه است بیان دارید؟

هرگاه کسی یقین نماید که حقوق زن را از نگاه مادی و معنوی اداء کرده نمی تواند ازدواج مکروه است.

ازدواج چه زمانی مباح است بیاد دارید؟

هر وقت که ازدواج وعدم آن بر شخصی یکسان شود ازدواج مباح است.

ازدواج زود هنگام را بیان دارید؟

پس از رسیدن اقدام به ازدواج را ازدواج زودهمگان گفته می شود.

ازدواج صغیر و صغیره را از نگاه فقه بیان دارید؟

در این رابطه دو نظر وجود دارد: 1- این شبرمه، ابوبکر الاصم و عثمان البتی به این نظر اند که ازدواج صغار جواز ندارد بدلیل اینکه: 1- (النساء/6) 2- ازدواج قبل البلوغ کدام فایده ای ندارد.

2- جمهوری فقها به این نظر اند که ازدواج صغار جواز دارد زیرا که عقل و بلوغ شرط صحت ازدواج نیست.

عدت صغیره را بیان دارید؟

عدت صغیره از نگاه شرع 3 ماه است (الطلاق/4)

آیا پسران و دختران امر به نکاح هستند؟

مطابق (النور/32) امر به نکاح شده اند در آیه مبارکه پسران و دختران جوان و همچنان زنان بی شوهر امر به نکاح شده اند. لهذا دلایل دیگر که فقهای کرام در جایز بودن ازدواج صغار می گیرند: ازدواج پیامبر "ص" با حضرت عائشه "رض" و ازدواج ام الکلثوم با حضرت علی "رض" میباشد.

ازدواج صغار را از دیدگاه قانون مدنی افغانستان بیان نماید؟

مطابق به ماده (71) قانون مدنی ازدواج صغار کمتر از (15) سال جواز ندارد. ولی ازدواج صغاریکه بین سنین (15 و 16) هستند توسط ولی صحیح التصرف و یا محکمه^۲ با یک سلسله شرایط صورت می گیرد.

ولی صحیح التصرف کیست؟

پدریکه از صفات همچون؛ شراب خوری، قمار بازی، فاسق، دیوانه و ولگرد برخوردار نباشد.

ازدواج صغار را از دیدگاه قانون منع خشونت علیه زنان بیان دارید؟

مطابق ماده (28) قانون منع خشونت علیه زنان دختریکه سن مندرج ماده (71) قانون مدنی را تکمیل نکرده باشد حبس احوال حبس متوسط که از دو سال کمتر نباشد محکوم به مجازات گردیده و در صورت درخواست زن، نکاح فسخ می گردد.

دلایل نامزدی و ازدواج صغار در عرف و عادات چیست نام ببرید؟

دلایل که والدین^۳ فرزندان صغار خود را قبل از وقت نامزد می کنند قرار ذیل است:

1. نامزدی در هنگام حاملگی مادر

2. نامزدی در مقابل دریافت و مساعدت

3. نامزدی به امید تصاحب میراث

² - مطابق به قانون مدنی قاضی می تواند در صورت عدم وجود ولی دختر یکه سن 15 را تکمیل نکرده باشد به نکاح بدهد ولی قاضی دختر صغیره را به اصول و فروع خود به نکاح داده نمی تواند.

³ - در این نوع نامزدی ها تنها موافقت و رضایت بین والدین دوجانب میباشد ولی رضایت دختر و پسر اصلاً مطرح نمی باشد.

4. نامزدی منفعت آور
5. نامزدی بنا بر وصیت
6. نامزدی جبری
7. نامزدی بنا بر وفاداری
8. نامزدی تنبیهی

نقایص که در ازدواج صغار مخالفین ازدواج صغار در افغانستان ارائه میدارند نام ببرید؟

1. محرومیت از ادامه تحصیل
2. فقر و بی کاری
3. پی نبردن به مفهوم زندگی
4. ناتوانی در تربیه اطفال
5. احتمال ارتکاب جرم
6. جدائی های بی موجب از شوهر
7. فراهم نمودن مداخله بی مورد فامیل های دیگر
8. ناتوانی در اداره خانواده
9. بیماری های ولادی
10. خشونت های فامیلی و خودکشی
11. تولد اولاد ناقص و ناسالم
12. احتمال مرگ هنگام ولادت
13. احساس حقارت و ناتوانی

وضعیت ازدواج صغار در ممالک غیر اسلامی چگونه است شرح دهید؟

از اینکه ازدواج صغار در فقه اسلامی مجاز است. غربی‌ها انگشت انتقاد را بالای فقه اسلامی وارد می‌کنند بنابر دلایل ذیل ازدواج صغار بهتر از ادعای شوم و ناخلف غربی‌ها می‌باشد:

1. ازدواج صغار در ممالک غیر اسلامی غیر مجاز است ولی دختران قبل از رسیدن به سن بلوغ با گرفتن دوست پسر و برقرار کردن روابط جنسی بکارت شان زایل گردیده و وضع حمل می‌بردارند که در نتیجه طفل خود را نیز سقط می‌کنند.

2. ازدواج قبل از وقت دختران کشور های اسلامی بهتر و آبرومندانه تر است نظر به دختران امریکای و اروپایی ... که بکارت شان با گرفتن دوست پسر... زایل گردیده و موارد فوق بوقوع می‌پیوندد.

3. دختران کشور های اسلامی قبل از وقت مکلف به ازدواج نیستند اما بنابر درخواست خود با دلایل مختلف می‌تواند ازدواج نمایند در صورتیکه باحالات آنها تطابق نماید.

خواستگاری چیست توضیح دهید؟

- خواستگاری مرحله ابتدائی و تهداب‌گذاری ازدواج است. و از قدیم الایام عرف و عادت بر این بوده که از طرف خانواده پسر به خانواده دختر می‌روند.
- و یا خواستگاری اظهار رغبت و علاقه به ازدواج باز ن مشخص، و اعلان آن به والدین با ولی می‌باشد.

حکمت خواستگاری چیست بیان نماید؟

آشنایی پسر با دختر از افکار، اخلاق یکدیگر بوده تا در آینده بتوانند پایه های اساسی یک خانواده مستحکم را بنهد.

دختری که خواستگاری می‌شود پسر چه مقدار اعضای آنرا دیده می‌تواند؟

پسر می تواند تنها چهره و دست های دختر را مشاهده نماید زیرا بقیه اعضای آن نامحرم است. (چنانچه پیامبر "ص" می فرماید: به او نگاه کن زیرا نگاه کردن به او زمینه موافقت و سازگاری را در بین شما فراهم میکند/ترمذی) و پسر می تواند جهت تکمیل کردن معلومات خویش زنی که صاحب اخلاق و رفتار نیک باشد ارسال نموده و در باره دختر معلومات کافی بدست آورد.

ویژگی های مرد ایده آل چیست؟

مهمترین ویژگی های آن قرار ذیل است: 1- ایمان 2- اخلاق 3- قوت و شخصیت مردانگی 4- پرهیزکاری و دین داری (چنانچه پیامبر "ص" می فرماید: هرگاه کسی به خواستگاری دختر شما آمد از دین و اخلاق او رضایت داشتید دست رد به سینه آن ننهید اگر این کار را نکنید فساد و تباهی گسترده ای در میان شما به وجود خواهد آمد/ترمذی-ابن ماجه)

ویژگی های زن ایده آل را نام ببرید؟

مهمترین ویژگی های چهار چیز است: 1- ایمان و اخلاق نیک^۴ 2- دختر بودن^۵ 3- اهل محبت و عطوفت^۶ 4- عقیم نباشد

خواستگاری بالای خواستگاری از نگاه شریعت اسلامی چگونه است؟

تا زمانی که خواستگار اولی جواب منفی اخذ نکرده باشد بر دومی اجازه ای خواستگاری نیست (چنانچه پیامبر "ص" می فرماید: مومن نباید از کسی که برادری مؤمنش از او خواستگاری نموده است تا زمانی که او را ترک نکرده است خواستگاری نماید /متفق علیه)

علامات رضایت دوشیزه (دختر) وزن بیوه چیست بیان نماید؟

4 - النساء/34.

5 - اگر حالات تقاضای کند بیوه زن بهتر است (حدیثی جابر بن عبدالله/متفق علیه)

6 - چنانچه پیامبر "ص" می فرماید: بهترین زن کسی است که اگر آن را نگاه کنی شادمان شود و هرگاه به او دستور بده اطاعت نماید و انتظار تورا برآورده کند و چنانچه حضور نداشته باشی از مال و ناموست پاسداری نماید (سنن النسائی الکبری)

علامات رضایت دختر در صورتیکه ولی پسران نماید قرار ذیل است: 1- دادن جواب مثبت 2- سکوت خنده دار 3- گریه بدون صدا و در صورتی که غیر از ولی کسی دیگر باشد تنها علامت رضایت جواب صریح میباشد.

وزن بیوه تنها با صدای بلند می تواند رضایت داشت (چنانچه پیامبر "ص" می فرماید: زن بیوه بدون مشورت با او و دختر باکره بدون اجازه به نکاح داده نمی شود/متفق علیه)

دختری که به سبب از اسباب مانند بیماری ماهوار، زخم، کلان سالی بکارت شان زایل شود حکم آن چیست؟

دختر هنوز به حالت خود باقی بوده و در حکم بیوه زن داخل نیست.

انواع محرمات را نام ببرید؟

محرمات در مجموع بدو نوع است: 1- محرمات ابدی 2- محرمات مؤقت

محرمات ابدی را نام ببرید؟

محرمات ابدی به سه نوع هستند: 1- محرمات نسبی (خویشاوندان) 2- محرمات سببی (به دلیل داماد)

3- محرمات رضائی

محرمات نسبی کی ها اند نام ببرید؟

به چهار دسته تقسی می شوند:

1. اصول خود (مادر، مادر کلان، مادر مادر، مادر پدر...)

2. فروع خود (دختر، دختر دختر، دختر پسر...)

3. فروع پدر و مادر (خواهران پدری و مادری، دختران آنها، دختران برادر، خواهر زاده ...)

4. طبقه اول فروع پدر کلان و مادر کلان (عمه ها، خاله ها، عمه و خاله خود، عمه و خاله پدر و مادر یا پدر بزرگ و مادر بزرگ...) طبقه دوم آن درست است (دختر کاکا، دختر عمه، دختر خاله، دختر ماما...)

محرمات سببی را نام ببرید؟

به چهار دسته تقسیم می شود:

1. با زن اصول (زن پدر، زن پدر کلان، زن پدر پدر، زن پدر مادر...) با دختر زن پدر و با دختر مادر زن پدر جایز است.

2. با زن فروع (زن پسر، زن پسر پسر، زن پسر دختر...)

3. با اصول زن (مادر و مادر کلان پدری و مادری زن...)

4. با فروع زن (دختر زن، اگر تنها عقد صورت گرفته و همبستر نشده باشد می تواند)

محرمات رضائی را بیان دارید؟

طفلیکه از یک زن شیر می خورد همین طفل برای اولاد های زن مانند برادر و خواهر می گردد و قسمیکه در فوق تذکر گردید با بعضی از نزدیکان خود نمی تواند ازدواج نماید.

محرمات مؤقف را نام ببرید؟

قرار ذیل هستند:

1- مطلقه ثلاثه (زنی که شوهر آن را سه طلاق داده باشد تا زمانیکه با شخصی⁷ دیگر ازدواج ننماید برای شوهر اولی نکاح آن جایز نیست.

7 - ازدواج با شخصی دیگر برای وقت معین نباشد بلکه دایمی ازدواج نماید و بصورت طبیعی طلاق شود و شوهر اولی می تواند آنرا دوباره به نکاح خود در آورد زیرا اگر بخاطر چند روز مشخص باشد جایز نیست (چنانچه پیامبر "ص" می فرماید: الله متعال تحلیل کننده و کسی که برای او تحلیل می شود هر دو را مورد نفرین قرار داده است/ابی داود-ابن ماجه)

2- زن بلا تکلیف "بی شرنوشت" (زنی که در عقد نکاح شخص دیگری باشد و یا در عده طلاق قرار داشته باشد) و همچنان زنی که از طریق زنا حامله شده باشد و یا با او زنا شده باشد اگر حامله باشد خود معلوم است و اگر حامله نباشد باشد مدتی صبر شود تا معلوم گردد که آیا حامله است و یا خیر؟ و اگر معلوم نشد تا سپری نمودند سه عادت ماهوار صبر نماید بعد از آن جایز است.

3- زنانیکه از هیچ آئین آسمای پیروی نمی کنند (زنان بت پرست، آتش پرست، ملحد، مارکسیست، بودائی... اما با زنان اهل کتاب (مسیحی و یهودی) جایز است.^۸

4- خواهر همسر و محارم آن (خواهر همسر، خاله و عمه همسر...)

5- همسر پنجم (تا زمانی که یکی از آنان طلاق شود و یا وفات نماید)

شرایط چند همسری را نام ببرید؟

دارای دو شرط است:

1. اعتدال را میان همسران خود اختیار نماید (النساء/3) اگر اعتدال را اختیار نکند (چنانچه پیامبر

"ص" می فرماید: مفهوم حدیث این است کسی که میان همسران خود عدالت را اختیار نکند

و حق یکی را بخاطر دیگری ضایع نماید در روز قیامت یکطرف بدنش کج و فلج است)

2. توانائی و تمکن مالی برای تأمین نفقه آنها و جلوگیری از ظلم (چنانچه پیامبر "ص" می فرماید:

ای جوان هر یک از شما که می توانید مخارج ازدواج را تهیه کنید ازدواج نماید زیرا باعث

نگهداری از چشم چرانی و پاکدامنی بیشتر می شود)